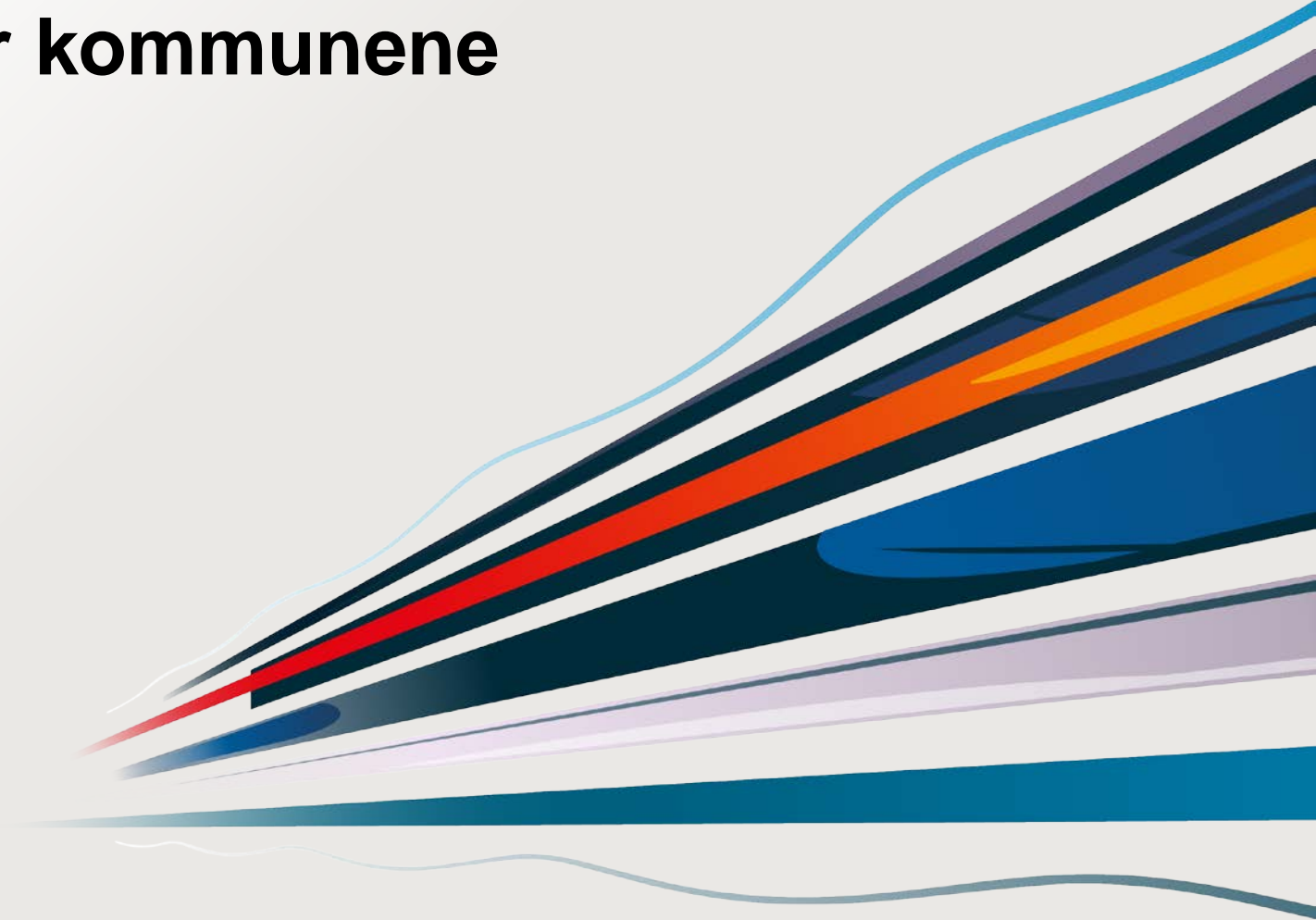

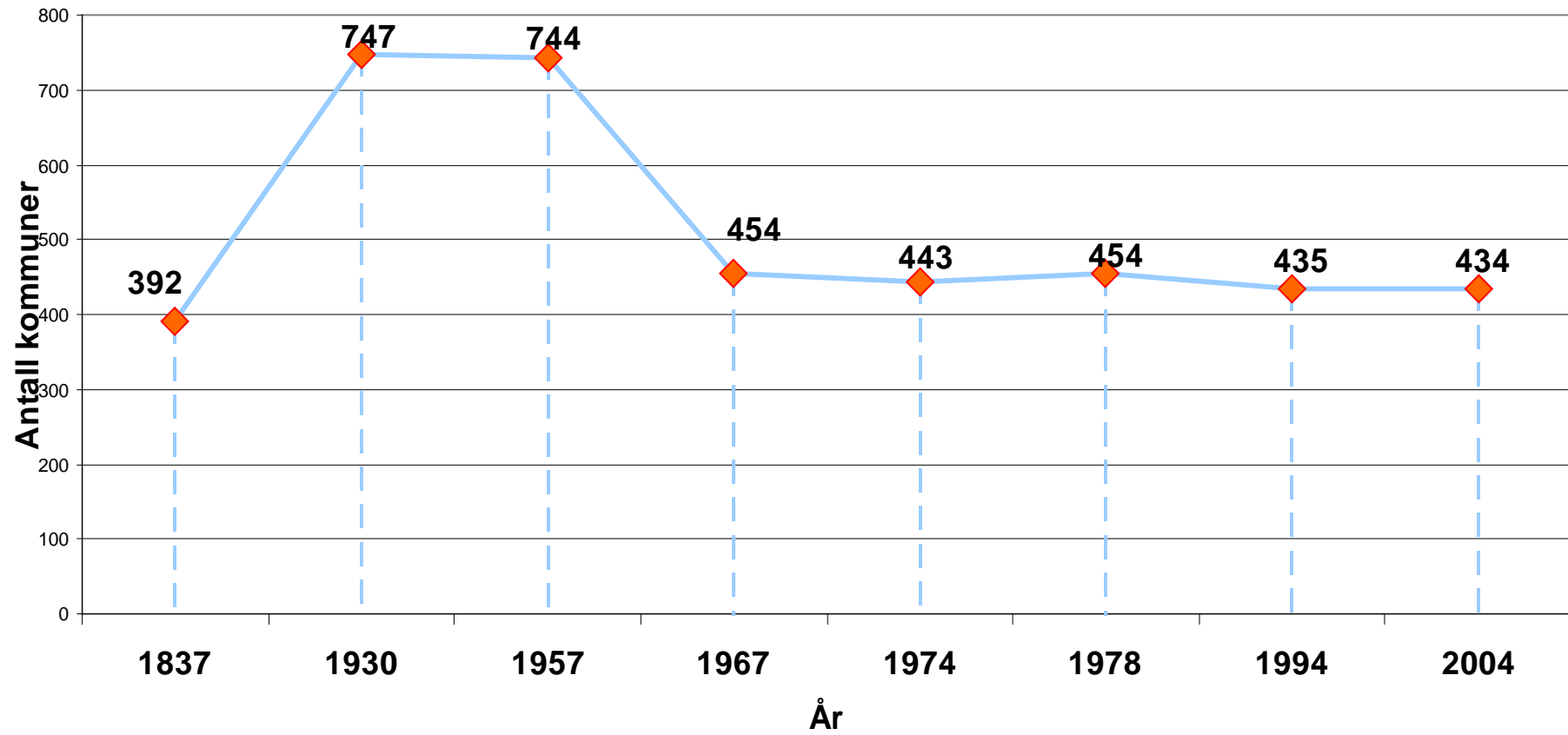

Kommunal- og
moderniseringsdepartementet

Rammebetingelser for kommunene

Departementsråd Eivind Dale

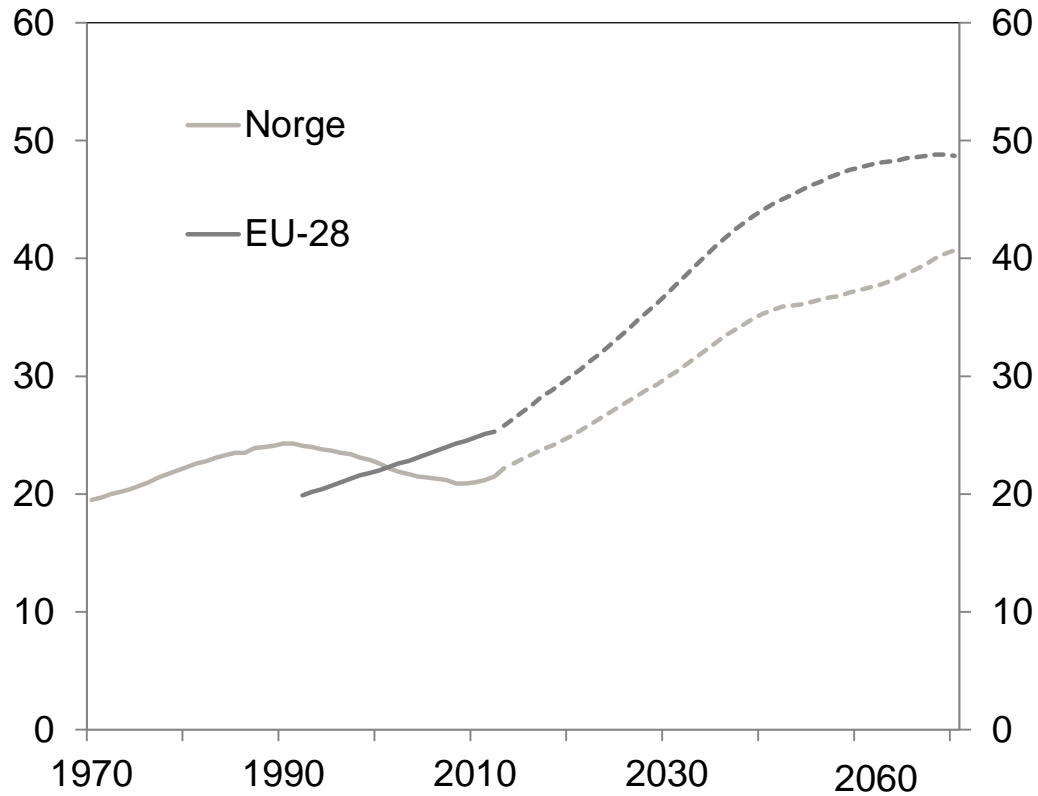
Utviklingen i kommunale helse- og omsorgstjenester 1964 - 2015

Sunnhetslov
Aldershjem (med frivillige org)
Distriktslege

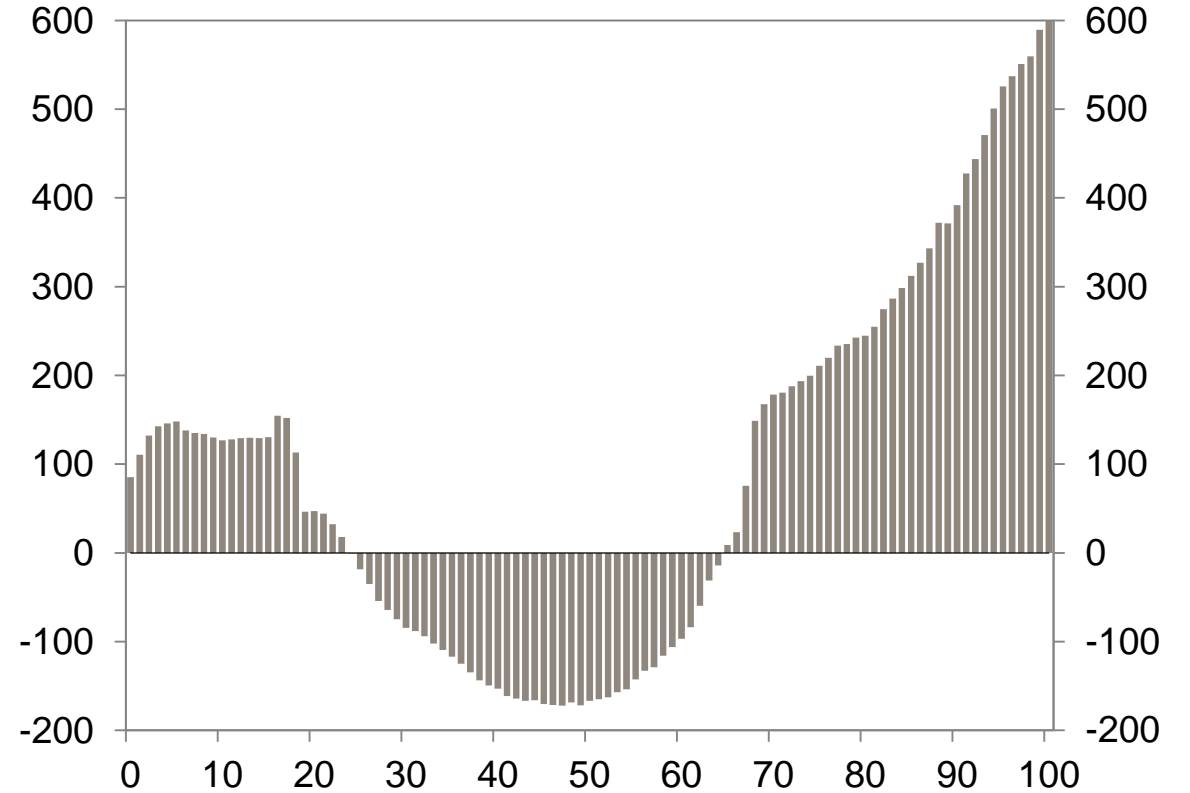
Lov om helsetjeneste i kommunene
Allmenlegetjeneste
Legevakt
Helsestasjon
Somatiske sykehjem
Hjemmesykepleie
Psykisk utviklingshemmede
Rusomsorg
LAR
Psykisk helse
Fastlegeordning
Beredskapsansvar
Pasient- og brukerrettigheter
Samhandlingsreformen
Forsterket folkehelseansvar

Økt levealder legger press på offentlige budsjetter

Antall eldre (67 år og over) i forhold til antall personer i yrkesaktiv alder (20–66 år). Prosent

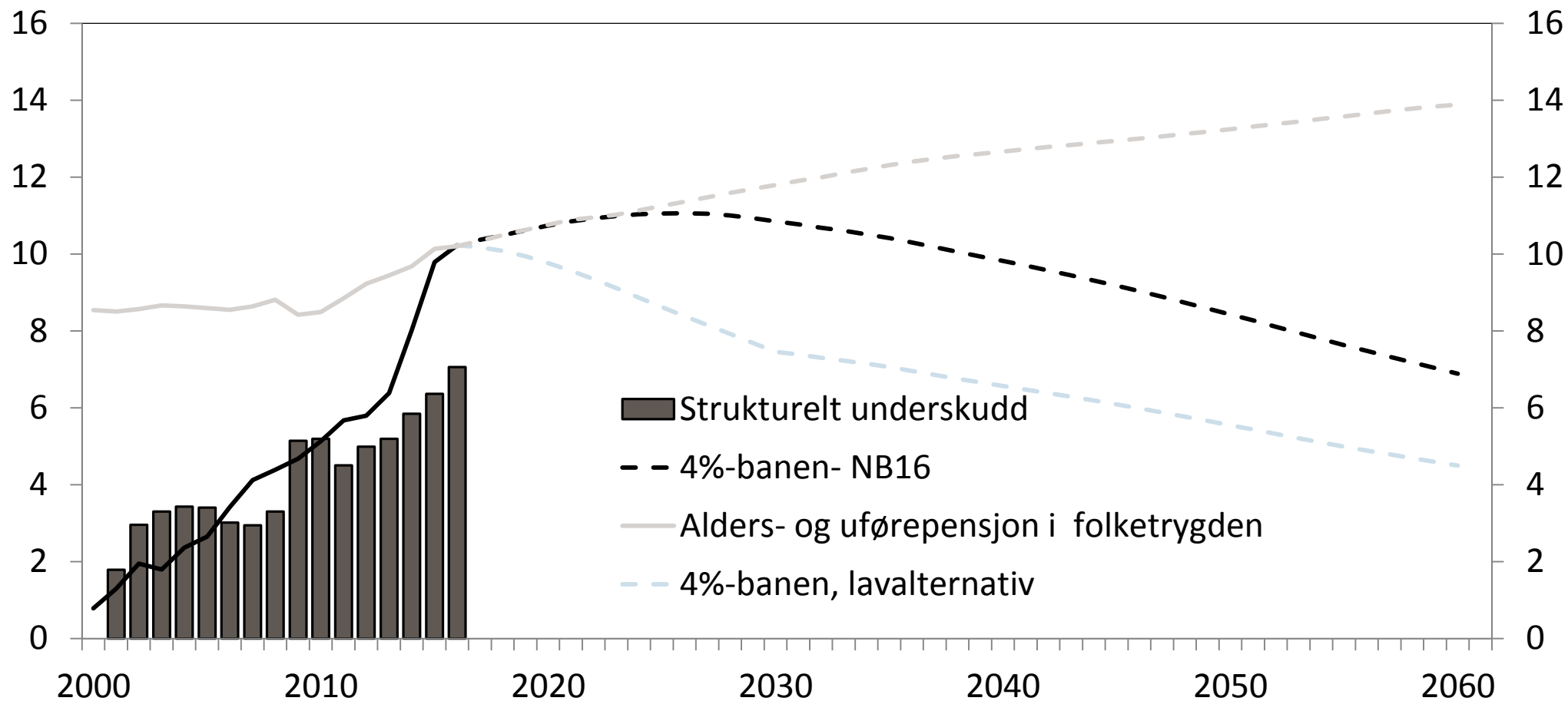

Netto overføringer etter alder i 2010.
1 000 kroner

Begrenset rom for ytterligere økt bruk av oljeinntekter

Forventet fondsavkastning og strukturelt, oljekorrigert underskudd.
Prosent av trend-BNP for Fastlands-Norge

BOR UTEN VOKSNE

Masooma Rahimi (18) har vært selvstendig fra dag én i Vadsø. «Vadsø-modellen» gjør det mulig for kommunen å bosette flere flyktninger. **SIDE 4**

NYTT TILBUD ER LITE BRUKT

Marit Odlo (80) er en av dem som drar nytte av øyeblikkelig hjelp-tilbudet i kommunene. Nasjonalt står to av tre plasser tomme. **SIDE 10**

LETER ETTER NY SJEF HVERT ÅR

Måsøy kommune jakter på sin femte rådmann på fem år. De er ikke alene om å ha stor gjennomtrekk av toppledere. **SIDE 7**

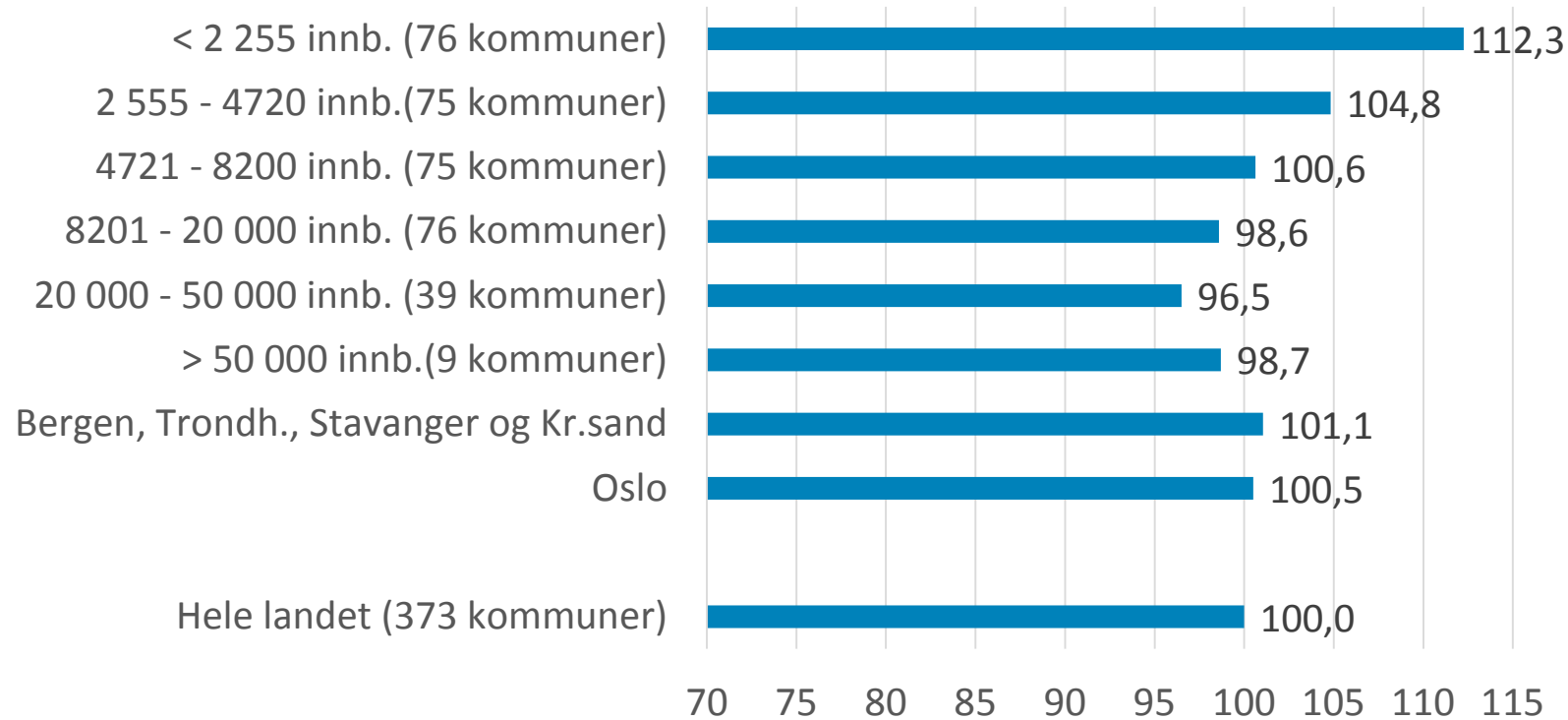
Kommunal Rapport

Uavhengig av partier og organisasjoner

30. årgang • Kommunal-Rapport.no

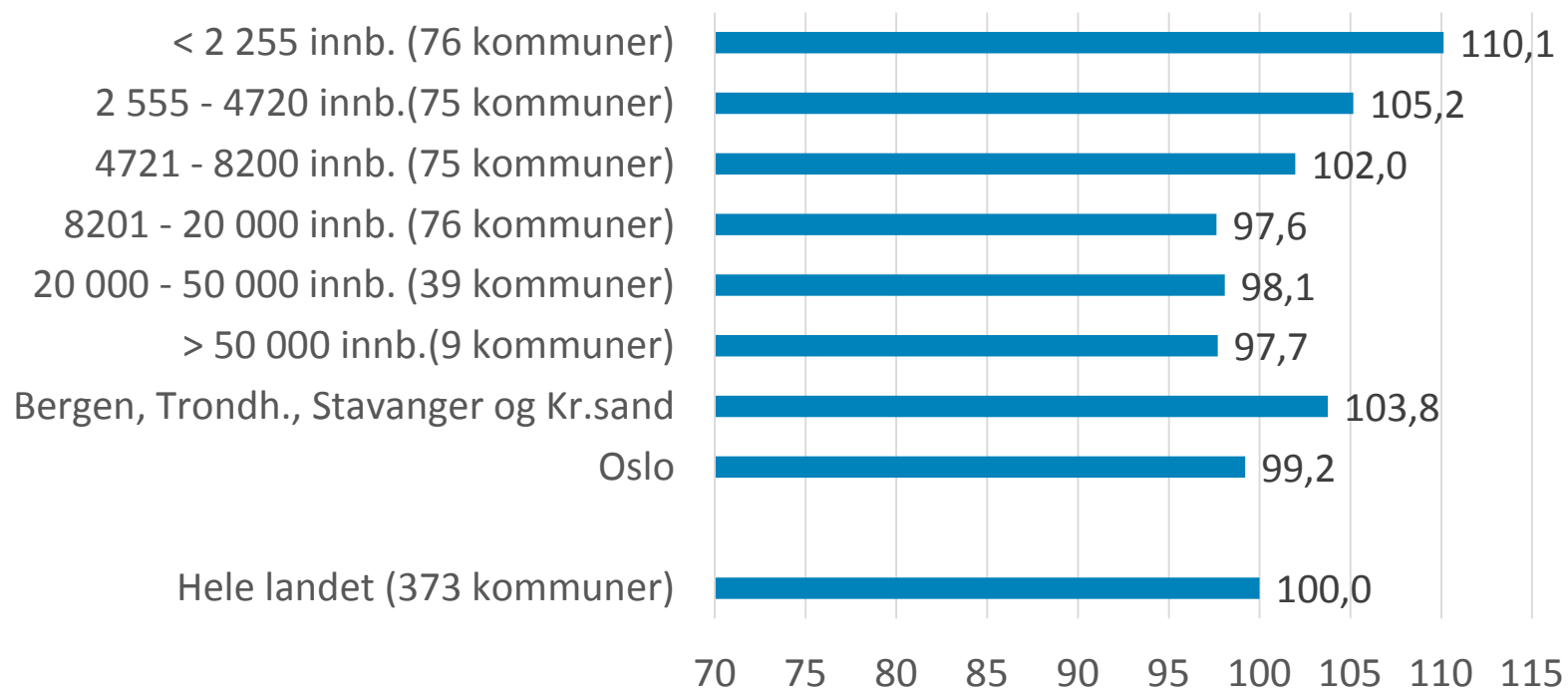

Høyest produksjonsindeks i små kommuner

Basert på produksjonsindeksen i rapport fra Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi, november 2015.

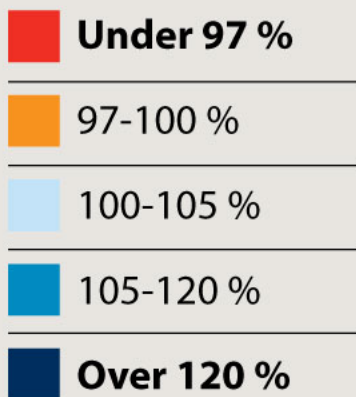
Høyest korrigert inntekt i de minste kommunene

Basert på rapport fra Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi, november 2015 og k-prop 2016.

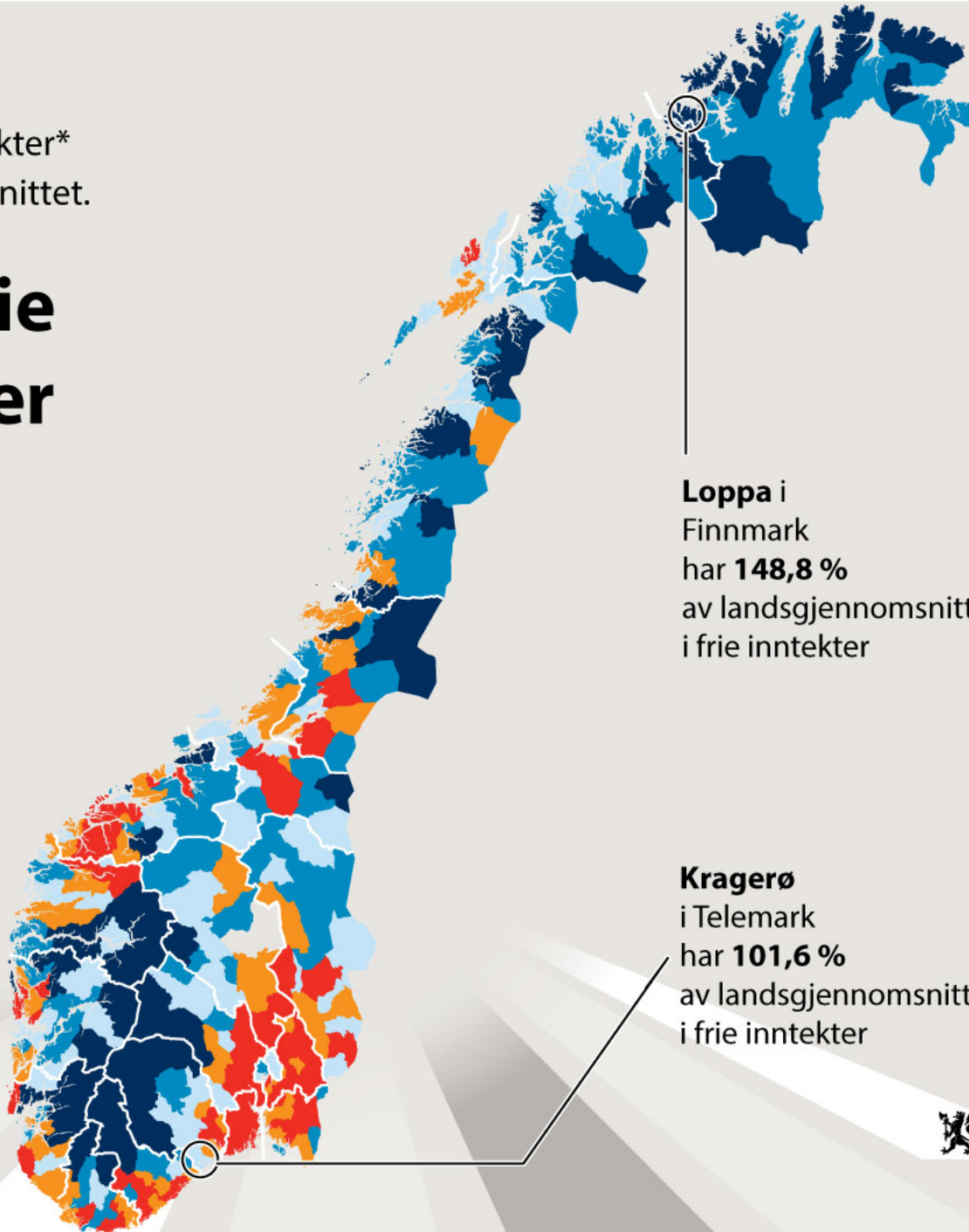
Kartet viser kommunenes frie inntekter* sammenliknet med landsgjennomsnittet.

Kommunenes frie inntekter varierer

*korrigert for variasjoner i utgiftsbehov, inkl. eiendomsskatt og konsesjonskraftinntekter.

Frie inntekter er midler kommuner og fylkeskommuner fritt kan disponere uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover og regler.

Loppa i Finnmark har **148,8 %** av landsgjennomsnittet i frie inntekter

Kragerø i Telemark har **101,6 %** av landsgjennomsnittet i frie inntekter

Fordeling – inntektssystemet

- Utgiftsutjevning i innbyggertilskuddet
 - Utjevner kostnadsforskjeller
- Basistillegget
- Regionalpolitiske tilskudd
- Skatt
 - Skatteandel
 - Hvilke skatter som tilfaller kommunene
 - Skatteutjevning (utjevningsgrad)

Regionalpolitiske tilskudd

- Nord- Norge- og Namdalstilskudd
- Distriktstilskudd Sør-Norge
- Småkommunetilskudd

- Storbytilskudd
- Vekstkommunetilskudd

Retning på endringer

- 2 nye tilskudd:
 - Nord-Norge: Nord-Norge- og Namdalstilskuddet + småkommunetilskuddet
 - Sør-Norge: Distriktstilskudd Sør-Norge + småkommunetilskuddet
- Småkommunetilskuddet skal knyttes mer opp mot distriktspolitiske utfordringer
- En høyere andel av tilskuddene skal fordeles per innbygger, og mindre per kommune

Distriktsindeksen

- Geografi
 - sentralitet, reiseavstander og befolkningstetthet
- Demografi
 - befolkningsstruktur og -utvikling
- Status for arbeidsmarkedet
 - andel yrkesaktive og vekst i sysselsettingen
- Inntektsnivå i befolkningen

Delkostnadsnøkler for tjenesteområdene

- Barnehage
- Skole
- Pleie og omsorg
- Sosialhjelp
- Administrasjon, landbruk og miljø
- Kommunehelsetjenesten

Smådriftsulemper i utgiftsutjevningen

- I dag: *Full* kompensasjon for smådriftsulemper
 - Basiskriteriet: 13,2 mill. per kommune i 2016
- To typer smådriftsulemper:
 - På tjenestenivå
 - På kommunenivå
- Regjeringens forslag:
 - Tjenestenivå: mål på bosettingsmønster fanger opp smådriftsulempene (som i dag)
 - Kommun nivå: *ufrivillige* smådriftsulemper fanges opp ved å differensiere basistilskuddet

Differensiert basistilskudd – strukturkriteriet

- Mål på bosettingsmønster – uavhengig av kommunegrenser
- Måler gjennomsnittlig reiseavstand for innbyggerne i kommunen for å nå 5000 innbyggere
- Kan brukes for å gradere kompensasjonen gjennom basistilskuddet

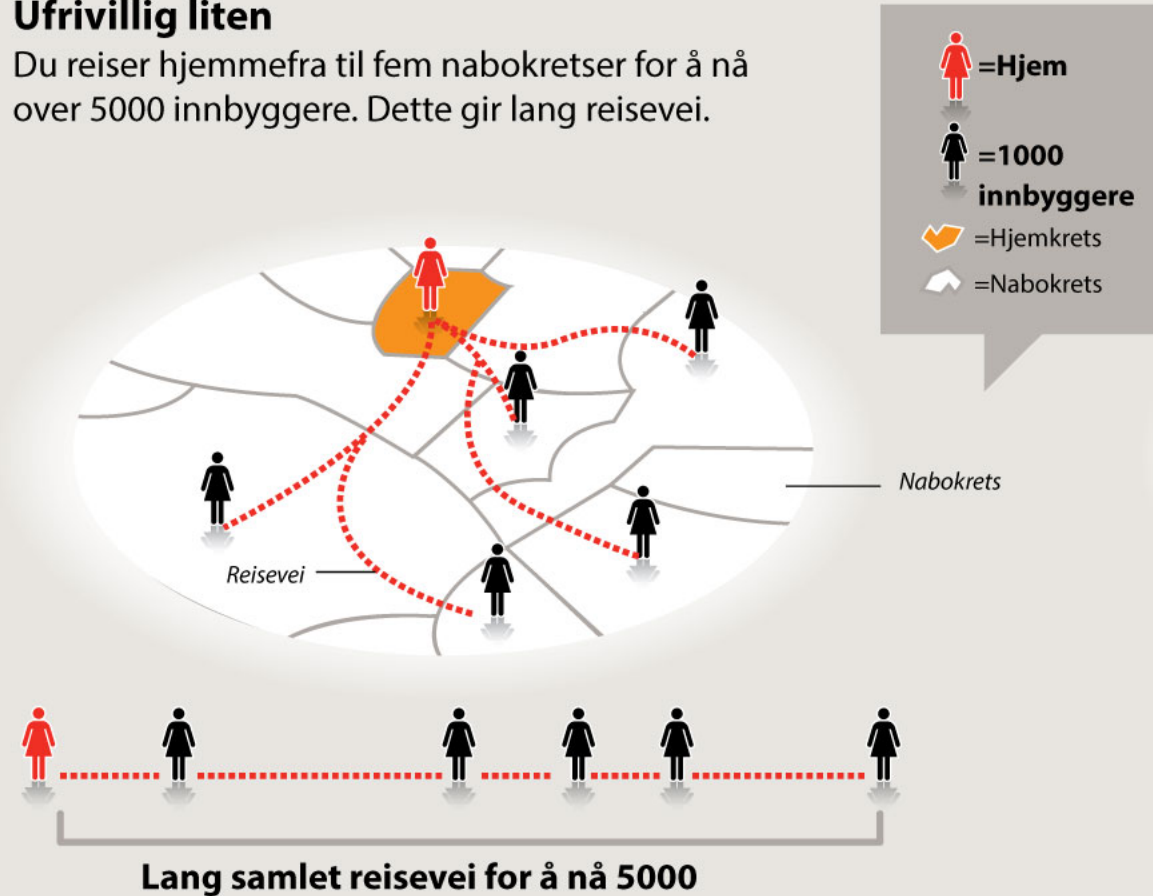

Hvordan skille mellom frivillig og ufrivillig små?

Vi ser på reiseavstander i kommuner for å nå 5000 innbyggere.

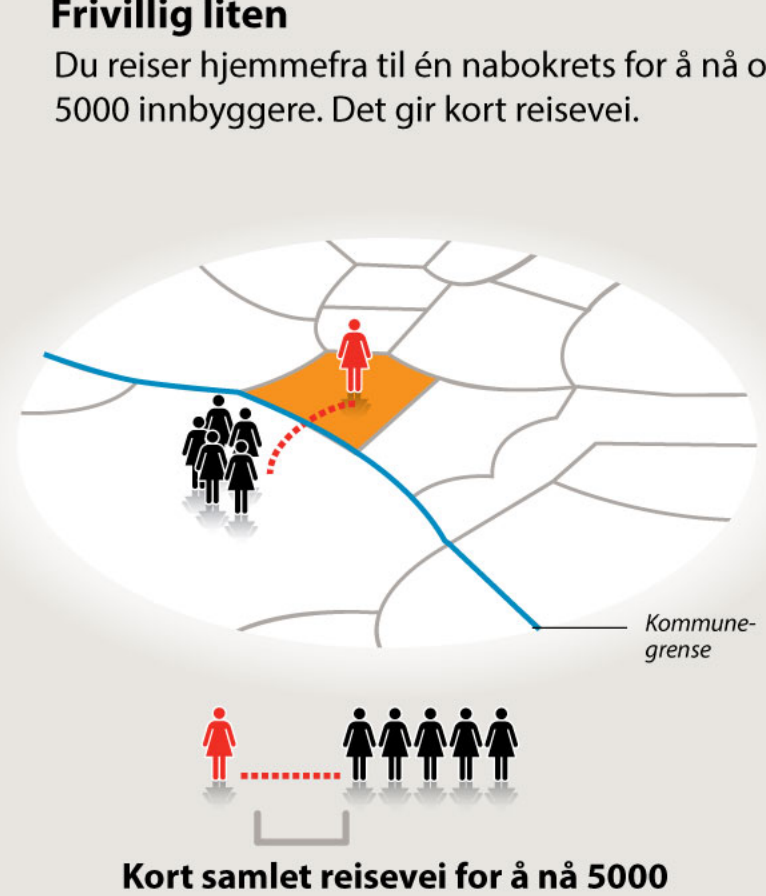
Ufrivillig liten

Du reiser hjemmefra til fem nabokretser for å nå over 5000 innbyggere. Dette gir lang reisevei.

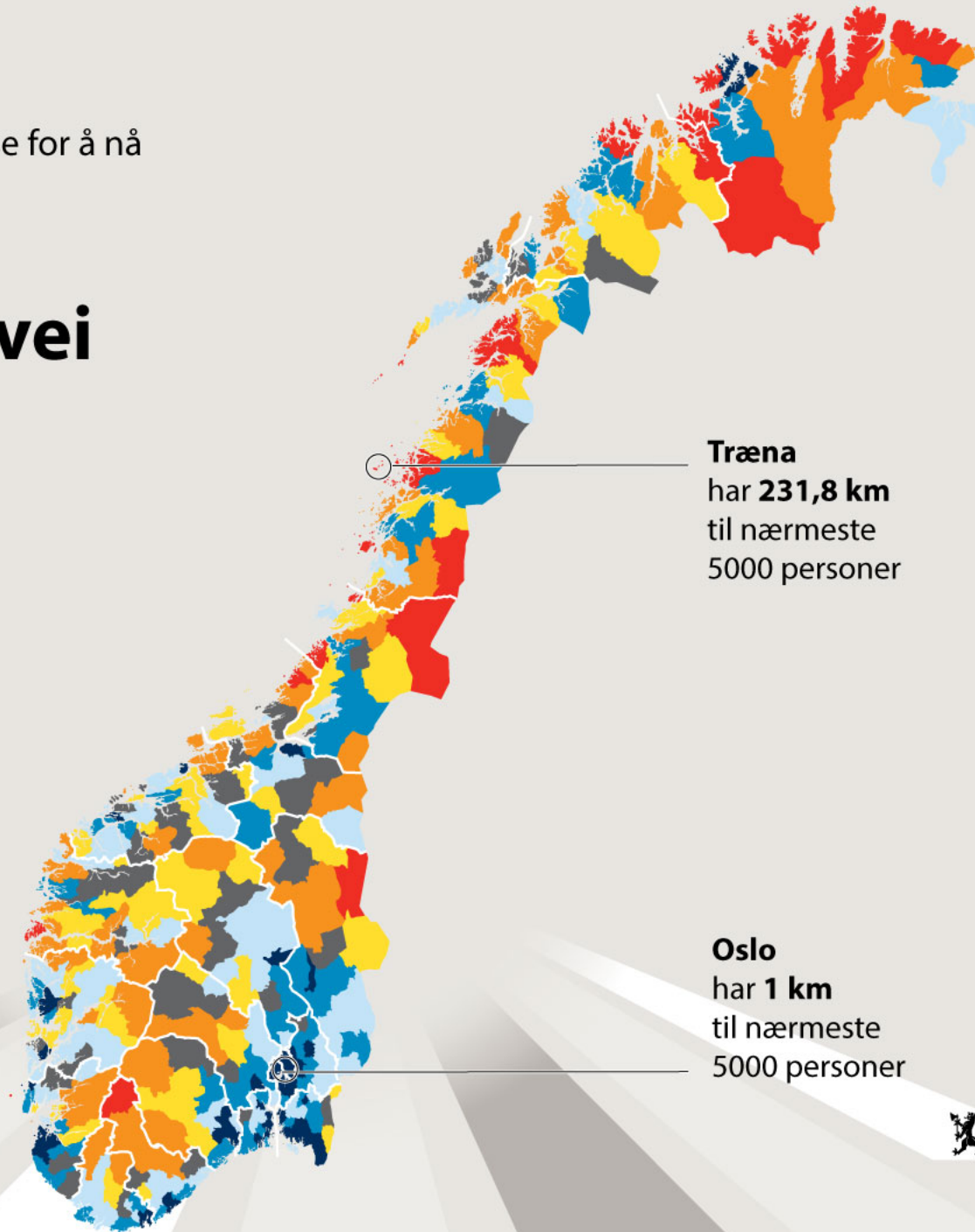
Frivillig liten

Du reiser hjemmefra til én nabokrets for å nå over 5000 innbyggere. Det gir kort reisevei.

Kartet viser hvor langt man må reise for å nå 5000 innbyggere.

Lang eller kort vei

Træna
har **231,8 km**
til nærmeste
5000 personer

Oslo
har **1 km**
til nærmeste
5000 personer

Tvang? – eller: hvem skal betale regningen?

- Skal noen kunne velge å være liten – og la andre betale regningen ?
- Eller skal de som velger å være liten betale regningen selv ?

ONSDAG

FØLG DAGEN PÅ ht.no

-2

-8

-12

Harstad Tidende

24. februar 2016

Tipstelefon 77 01 80 00

Løssalg kr 30,-

Folk på Bjarkøy etter sammenslåingen med Harstad:

– Det er ingen ting å frykte!

Nyheter side 2, 3, 4

- Det var helt avgjørende at dette ble gjort. Vi hadde ikke hatt et velfungerende lokalsamfunn om vi ikke hadde gjort det, sier Sven-Åke Hagen (Sp), tidligere ordfører i Skjerstad.

NRK Nordland 24.10.2014

” Den kommunale virkeligheten er brutalt forandret på de siste 20 årene.

Det er med denne virkeligheten som bakteppe jeg har kommet til at vi blir for sårbare ved å være en liten kommune.

Sølver Sjulstad, leder Lardal Sp

DRØM OG VIRKELIGHET: Artikkelforfatteren har kommet til at Lardal blir for sårbare ved å være en liten kommune. ARKIVFOTO

Drøm og virkelighet

Kommentar
SØLVER SJULSTAD
leder Lardal Sp

DRØMMEN FOR de aller fleste av oss er en velstående, velfungerende liten innlandskommune. Det har det alltid vært – og er. Drømmer flest avbrytes ved at en våkner opp og finner at

munkelassen med 3,8 årsverk, miljø/naturvern med 1,75 årsverk, jordbruk/skogbruk med 3 årsverk, sosial med 4 årsverk osv. 20 år seinere er bildet et annet. Det er blitt tynt i rekene. Noen avdelinger er helt borte, andre skåret ned til under det halve og noen mer enn det. «Kommunen» er ikke det den var. I vår digitale verden er det heller ikke så ofte nødvendig å gå på «Kommunen».

VERDEN ER annerledes – enten en vil eller ikke. Senterpartiet har alltid stått i front for de små kommunene og lokal forankring. Det er til og med programfestet. For noen kommuner med de store avstander er dette riktig og viktig. Imidlertid kan

årsberetninger. Skal ikke forlange at de også har lest og sammenlignet med 1994-årsmeldingen.

ÅRSMELDINGENE forteller om store utfordringer og en virkelighet vi trodde var annerledes. Eksempler: hjemmesykepleie – 100 brukere (21 i 1994), hjemmehjelp – 75 brukere (48 i 1994), psykiatri – 70 brukere, personer med støttekontakt – 22. Når en på toppen av dette iblant får fler tunge brukere som knøter oss over en million pr. bruker før staten kommer inn med refusjon, settes en liten kommune på prøve. Enkleere blir det heller ikke når det stadig blir vanskeligere å rekruttere faglig kvalifisert hjelp

Erfaringer fra sammenslutninger

(...)man har fått kommuner som har større potensial for framtidig utvikling av det kommunale tjenestetilbudet, enn det de gamle kommunene ville hatt. Der er da spesielt de mindre kommunene som står bedre rustet i så måte.

Fra rapporten Frivillige kommunesammenslutninger 2005-2008
(Bodø, Aure, Vindafjord og Kristiansund)

Kommunal- og
moderniseringsdepartementet

